

Voorzitter, GroenLinks wil de best mogelijke hulp en ondersteuning voor onze inwoners, samen met hen én met de professionals vormgeven. Daar staan wij voor. Hier is nog heel veel winst te behalen, daarvan zijn wij overtuigd, in een door dit college te ontwikkelen Zwols model. De financiële kaders zijn ten opzichte van de vorige periode verruimd, dat maakt dat de druk om met noodmateregelen te werken is weggenomen. Het gaat GroenLinks om mensen, niet om cijfers.

Waar gaat debat over:

Als raad wordt ons vanavond niet gevraagd een uitspraak te doen over een scenario. We stellen budget beschikbaar voor de uitvoering. De al ingezette maatregelen van het vorige college zijn in het coalitieakkoord aangescherpt, doordat we als coalitie met elkaar voor het scenario van hervormen kiezen. Dat betekent ook dat we niet gaan herstructureren en alles op alles zetten voor de best mogelijke hulp en ondersteuning.

Aan de inkleuring begint het college nu. Wij willen hen graag suggesties doen welke kleuren ze daar naar de mening van de fractie van GroenLinks goed bij kunnen gebruiken.

Voorzitter, ik heb mijn betoog ingedeeld in 3 blokken:

Werken vanuit vertrouwen en kwaliteit

- De cliënt weet het allerbeste welke hulp en ondersteuning werkt. Hulpverleners zijn opgeleid daar het beste bij aan te sluiten. Wij willen daarom meer dan tot op heden, de benodigde veranderingen samen met cliënten en aanbieders vormgeven. Dan gaat het om de grote veranderingen waar we voor staan, maar misschien nog wel meer om de kleine veranderingen. Kleine veranderingen waar cliënten elke dag tegenaan lopen, zich aan ergeren en ideeën voor hebben hoe dat anders, slimmer én vaak ook goedkoper kan. Want als er een rode draad is in de gesprekken die ik met cliënten, of misschien beter inwoners, heb, dan is het de frustratie over de in hun ogen onnodige kosten die voor hen gemaakt worden. Wij roepen het college dan ook op – naast alle individuele contacten - het collectieve gesprek, uit het collegeakkoord, in te zetten bij de uitwerking van de maatregelen. En wil het college daarbij ook de op 12 maart door de raad vastgestelde praatplaat voor burgerbetrokkenheid hanteren?
- In de technische vragen vroegen wij aandacht voor de recente afscheidsrede van Twents hoogleraar inkoopmanagement voor de publieke sector, Jan Telgen. Een citaat: ‘Het Europese hof stelt dat gemeenten voorwaarden mogen stellen aan aanbieders, bijvoorbeeld over kwaliteit en prijs. Met elke partij die aan deze voorwaarden voldoet, mag de gemeente dan in zee gaan. Zo ontstaat een geheel van aanbieders, waaruit cliënten zelf hun keuze moeten maken. Al het gedoe in de afgelopen jaren met aanbestedingen in het sociale domein had dus niet gehoeven. Door deze uitspraak “verdamp” zelfs de hele discussie over aanbestedingen in het sociaal domein.’ Uit de antwoorden van het college maken wij nog niet op dat serieus overwogen wordt de voor aanbieders zeer tijdrovende aanbestedingen tot het verleden en hooguit heden te laten

behoren. Wil het college toezeggen hier snel mee aan de slag te gaan? En bij het bestuderen van alternatieven ook te kijken naar mogelijkheden van lump sum financiering en/ of persoonsvolgende financiering?

- Overheids-BV: In december besloot de raad in te stemmen met de start van de Overheids-BV als vorm van de toekomstige samenwerking tussen WRA en Wezo. Het college zegde toe de raad op de hoogte te houden en rond 1 juni van dit jaar met een inrichtingsplan te komen. Het interventieplan laat zien dat we zover nog lang niet zijn. Tegelijkertijd verschuift het college inkleuring van deze maatregelen naar de opdrachtformulering aan de Overheids-BV. Wij zien graag dat het college, voorafgaand aan de definitieve besluitvorming over de opdracht, de raad betreft. Kan het college dit toezeggen? Onze fractie wil graag voordat de opdracht verstrekt wordt, duidelijkheid over de gevolgen van de nieuwe privacywet, duidelijkheid over de gevolgen voor het personeel en over de manier waarop inwoners met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt begeleid gaan worden. Wij maken ons zorgen over de kwaliteit van de ondersteuning van inwoners die het zelfstandig op de arbeidsmarkt niet redden. Graag zien wij ook de actuele stand van zaken rond het experiment regelarme bijstand terug in de gevraagde informatienota. Wij gaan uit van een snelle start van dit experiment, GroenLinks is overtuigd van de winst in bureaucratie maar ook in motivatie, van deze aanpak.

Input uit de informatieronde/ elders uit de stad

- Het warme pleidooi van 11 juni voor de inzet ervaringsdeskundigheid onderschrijft GroenLinks van harte. In het maken van beleid, mogelijk in het kader van de te starten ombudsfunctie sociaal domein en in de hulp en ondersteuning zelf heeft ervaringsdeskundigheid een enorme meerwaarde. Gaat het college hier mee aan de slag?
- Op 11 juni sprak ik een van de meesprekers uitgebreid. Zijn verhaal over jongvolwassenen die al gelijk na hun 18^e in financiële problemen komen, mede door de starre regels rond uitkeringen, maakte indruk. Het voert te ver alles hier te herhalen, maar ik zie graag dat het college met onder meer hem analyseert hoe we hier erger kunnen voorkomen.
- Sinds kort haalt de gemeente Utrecht samen met de zorgverzekeraar de GGZ naar de voorkant, de sociale buurtteams. Ik weet dat ook in Drenthe er samen met de zorgverzekeraar pilots lopen met hetzelfde doel. Wil het college onderzoeken of het mogelijk is dat ook in Zwolle te gaan doen. Zo kun je aan de voorkant beter inschatten wat er precies met iemand aan de hand is en gelijk de gewenste deskundigheid inzetten.
- In de technische vragen die fracties vooraf konden stellen, vroeg onze fractie of ondersteuning op de inhoud wel eens is 'afgepeld' in Zwolle. Het ging ons om de vraag of vanuit de inhoud gekeken wordt naar het doel en vervolgens open naar de gewenste oplossing gekeken wordt. En het voorbeeld dat ik kende, kende de ambtenaren hier niet.

Dat het daarbij bleef in de reactie vind ik jammer, want wat schetste mijn verbazing bij de bezoekdag van de raad van afgelopen vrijdag: in Zwolle wordt aan dit uitgangspunt door Philadelphia in een proeftuin al concreet vorm gegeven! Wij roepen het college dan ook vooral op deze aanpak te verbreden en daarbij zo snel mogelijk los te laten komen van proeftuinen en pilots. Dit is volgens ons een belangrijk onderdeel om te komen tot betere en goedkopere hulp en ondersteuning! Als je vanuit de inhoud andere vormen laat ontstaan, maken kleine pareltjes een kostbare parelketting die geld oplevert.

Tot slot voorzitter

De landelijke discussie over geld

- Het college richt voor een deel de pijlen op Den Haag, bijvoorbeeld als het gaat om het grensvlak Wmo-Wlz. Wij steunen het college bij deze pogingen en zien landelijk daar nu bij de GGZ al enige beweging ontstaan. Tegelijkertijd baart ons zorgen dat de VNG eind mei uit het overleg met het kabinet stapte, over het abonnementstarief in de Wmo, zoals bleek in de ledenbrief van 13 juni. De financiële onzekerheid voor gemeenten blijft daarmee enorm en er wordt geen mogelijkheid geboden om op andere wijze het uitgangspunt te blijven hanteren, dat de gemeentelijke ondersteuning er is voor inwoners die het nodig hebben én niet zelf kunnen regelen. Het kabinet blijkt niet te willen meewerken aan de zeer redelijke voorwaarden die de VNG stelde. Komende week vindt het landelijke VNG-congres plaats. GroenLinks gaat er vanuit dat ons college daar zal pleiten voor een stevig signaal naar het Rijk. Als het Rijk ingrijpende maatregelen neemt, kan het toch niet zo zijn dat de financiële risico's daarvoor vooral bij gemeenten komen te liggen!

Concluderend voorzitter: we moeten in Zwolle het sociaal domein hervormen, dit om de best mogelijke hulp en ondersteuning te organiseren voor onze inwoners, samen met hen én de professionals vormgegeven. Mijn fractie heeft een aantal suggesties en wensen voor de verdere concretisering van de voorgestelde maatregelen. Met het voorstel extra budget beschikbaar te stellen voor de uitwerking stemt mijn fractie van harte in.